

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 7918
Ημερομ. Κατάθεσης: 29/7/2025

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

Αθήνα, 29 Ιουλίου 2025

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Ανάπτυξης κo Τάκη Θεοδωρικάκο

Θέμα: Πρόστιμα για αθέμιτη κερδοφορία

Κύριε Υπουργέ,

Στις 18 Νοεμβρίου του 2024 κατέθεσα την υπ. αρ. 1653 ερώτηση με θέμα «Πρόστιμα για αθέμιτη κερδοφορία».

Η εν λόγω ερώτηση αφορούσε τα πρόστιμα που έχουν επιβληθεί σε σειρά εταιρειών με βάση το αρθ. 58 του ν. 4818/2021 περί αθέμιτης κερδοφορίας και μια πρόσφατη απόφαση του Διοικητικού Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης που ακύρωνε τα πρόστιμα που επιβλήθηκαν σε όσες εταιρείες είχαν παραβεί τις πρόνοιες του νόμου, λόγω της ασάφειας της διάταξης.

Στη συγκεκριμένη ερώτηση δεν απαντήσατε ποτέ εντός του χρονικού διαστήματος που προβλέπει ο κανονισμός της Βουλής ενώ απαξιώσατε να απαντήσετε έστω και καθυστερημένα.

Είτε απαξιώνεται, είτε αποκρύπτεται κρίσιμες πτυχές του ζητήματος, σήμερα επιλέγω να καταθέσω εκ νέου και αυτούσια την ερώτηση αναμένοντας αυτή τη φορά απάντηση σας.

Με τον Ν. 4818/2021 και συγκεκριμένα με το άρθρο 58, η Κυβέρνηση επιχείρησε να θέσει φραγμούς, όπως υποσχόταν, στα φαινόμενα αθέμιτης κερδοφορίας σε απαραίτητα είδη ανάγκης για «**τη διατροφή, τη διαβίωση, τη μετακίνηση και την ασφάλεια του καταναλωτή**». Η ισχύς της παραπάνω ρύθμισης, παρατάθηκε διαδοχικά μέχρι τις 30-06-2023. Ήδη με τον Ν. 5045/2023, που κατά το πλείστον απηχεί ρυθμίσεις παρόμοιες με του Ν. 4818/2021, ισχύουν αντίστοιχοι περιορισμοί μέχρι τις 31-12-2024 (σημ. το μέτρο παρατάθηκε μέχρι 30 Ιουνίου όπου και έληξε).

Εντούτοις, πρόσφατα με απόφαση του Διοικητικού Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης κρίθηκε ότι οι διατάξεις του Ν. 4818/2021 είναι αόριστες και τα πρόστιμα που επιβλήθηκαν με βάση αυτές είναι άκυρα. Ειδικότερα κρίθηκε ότι ο Ν. 4818/2021 δεν προσδιόριζε με σαφήνεια τα βασικά είδη ανάγκης, στα οποία εφαρμόζεται ο περιορισμός του περιθωρίου κέρδους που επιτρέπεται να αποκτηθεί. Ανάλογη αοριστία υπήρξε και στην Υπ. Απόφαση 27585/2022 (ΦΕΚ Β' 1145/2022) που θεωρητικά θα εξειδίκευε τις πρόνοιες του νόμου και θα διευκρίνιζε τα βασικά είδη, παρά ταύτα όμως ο αρμόδιος

Υπουργός απέφυγε επιμελώς να συμπεριλάβει τα βασικά αγαθά και υπηρεσίες που αφορούσε η εν λόγω ρύθμιση. Η αοριστία αυτή επέτρεπε στην πράξη στα super market να μην εφαρμόζουν τους περιορισμούς του Νόμου.

Ερωτηματικά προκαλεί το γεγονός ο Υπουργός Ανάπτυξης, κινήθηκε ώστε να «διορθώσει» τον Ν. 4818/2021 δύο χρόνια μετά την αρχική του ψήφιση, τον Μάρτιο 2023, με την Υπ. Απόφαση 23838/2023. Δηλαδή, επί δύο (2) ολόκληρα χρόνια, ο Ν. 4818/2021 ήταν ανοικτός σε παραβιάσεις. Ωστόσο, και πάλι δεν προσδιορίστηκαν με σαφήνεια τα προστατευόμενα προϊόντα που αφορούν την υγεία και την ασφάλεια του καταναλωτή, με συνέπεια να προκύπτει και πάλι ζήτημα αοριστίας και να ανακύπτει κίνδυνος να μείνουν ατιμώρητα τα φαινόμενα αισχροκέρδειας ως προς αντίστοιχα προϊόντα και υπηρεσίες.

Υπογραμμίζεται ότι με τον νεότερο Ν. 5045/2023, διευρύνθηκε φαινομενικά το πεδίο των «προστατευόμενων» προϊόντων και υπηρεσιών, και σε αυτά που αφορούν τη θέρμανση, την παραγωγή ζεστού νερού χρήσης και τα σχολικά είδη, πλην όμως η εξειδίκευση των ειδών στην οικεία Υπουργική Απόφαση είναι ιδιαίτερα περιοριστική και αφήνει ευρύ πεδίο για φαινόμενα αισχροκέρδειας.

Δεδομένου ότι αυτή η «δημιουργική ασάφεια» για σχεδόν δύο χρόνια καθώς και η σχετική απόφαση του Διοικητικού Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης δημιουργούν ερωτηματικά για το αν, εν τέλει, όλα τα πρόστιμα που επιβλήθηκαν στο διάστημα από τη ψήφιση του Ν. 4818/2021, μέχρι τη διευκρινιστική Υπουργική Απόφαση του 2023, θα εισπραχθούν.

Δεδομένου ότι η Κυβέρνηση από τη μία εμφανίζεται ως πολέμιος της αισχροκέρδειας, από την άλλη νομοθετεί με τρόπο που δημιουργεί εύλογα ερωτήματα για το εάν πράγματι θέλει να κυνηγήσει όσους αισχροκερδούν ή απλά να πουλήσει «καθρεφτάκια στους ιθαγενείς» και να βάλει πλάτη σε συγκεκριμένα συμφέροντα που αισχροκερδούν εις βάρος των πολιτών.

Ερωτάται ο Υπουργός:

1. Έχει φέρει αποτελέσματα και ποια, η ρύθμιση αυτή; Ποιο είναι το ποσοστό μείωσης των τιμών εκεί όπου επιβλήθηκαν πρόστιμα;
2. Γιατί υπήρξε καθυστέρηση ως προς την εξειδίκευση των βασικών ειδών ανάγκης, με συνέπεια ο Νόμος να είναι ανοικτός σε παραβιάσεις και τα φαινόμενα αισχροκέρδειας να παραμείνουν ατιμώρητα;
3. Μήπως η αδυναμία σας να συγκεκριμενοποιήσετε τον πίνακα με τα βασικά είδη οφείλεται στο γεγονός ότι η νομική βάση της ρύθμισης βρίσκεται σε αντίθεση με το δίκαιο του

ανταγωνισμού; Ποια είναι η άποψη της Επιτροπής Ανταγωνισμού για την αποτελεσματικότητα της συγκεκριμένης ρύθμισης;

4. Σε τι ποσό ανέρχονται οι απαιτήσεις από πρόστιμα που επιβλήθηκαν στο πλαίσιο των παραπάνω ρυθμίσεων για το διάστημα από τη δημοσίευση του Ν. 4818/2021 μέχρι την Υπουργική Απόφαση του 2023 που αποσαφηνίζει τα βασικά είδη που εμπίπτουν στους περιορισμούς;
5. Τι γίνεται με τα πρόστιμα που επιβλήθηκαν στο χρονικό διάστημα που μεσολάβησε ανάμεσα στις δύο υπουργικές αποφάσεις; Πόσα έχουν εισπραχθεί, πόσα είναι τα ληξιπρόθεσμα και τι μέτρα έχετε λάβει για την είσπραξη τους;
6. Γιατί δεν έχουν αποσαφηνιστεί ακόμη και σήμερα τα βασικά ή απαραίτητα είδη για την υγεία και την ασφάλεια του καταναλωτή;
7. Ποια είναι τα μέτρα που θα λάβετε για να διασφαλίσετε τη νομιμότητα και το κύρος των προστίμων που θα επιβάλλονται, τουλάχιστον από άποψη νομικής βάσης, ώστε να αποφευχθεί η τυχόν δικαστική ακύρωση των πράξεων επιβολής προστίμων;
8. Τι θα κάνετε με τις δικαστικές αποφάσεις και τα πρόστιμα που επιβλήθηκαν στο πλαίσιο της παραπάνω νομοθεσίας; Υπάρχει σχέδιο για την άσκηση των κατάλληλων δικονομικών και δικαστικών ενεργειών από πλευράς του Ελληνικού Δημοσίου, κατά των συγκεκριμένων και μελλοντικών ανάλογων δικαστικών αποφάσεων;

Ο ερωτών Βουλευτής

Γιώργος Νικητιάδης